

UUTISET RAUMA JA ALUE

Toimintaterapeutti järkeistää

Toimintaterapeutti Marika Horttanan mukaan kaikilla lapsilla on oikeus oppimisen riemuun.

» Rauma
ANU ELO, LÄNSI-SUOMI

Toimintaterapeutti **Marika Horttana** on Suomen neljäs koulupuolella toimiva toimintaterapeutti. Kuluvan lukuvuoden ajan hän työskentelee Raumalla Opetushallituksen rahoittamassa koulutuksellisen tasa-arvon hankkeessa. Työssään hän ohjaa peruskoulujen opettajia ja avustajia muun muassa oppimisen tukemisessa toimintaterapiain keinoja käyttäen.

– Koululuokat ovat nykyään hyvin heterogeenisiä. Kaikissa luokissa on myös lapsia, jotka tarvitsevat koulunkäyntiin jonkinlaista tukea, vaikka mitään erityistä diagnoosia ei olisikaan, Horttana sanoo.

Apua helposti ja nopeasti

Horttanan mukaan opetuksen tulisi tänä päivänä ottaa entistä enemmän huomioon se, että oppijoita on monenlaisia. Kaikki eivät opi samalla tavalla.

– Meidän aikuisten pitää pystyä luomaan jokaiselle lapselle ja nuorelle sellaiset olosuhteet, joissa oppiminen on mahdollista.

Horttanan mukaan tuen pitää tulla lähelle lasta. Oppimiseen pitää saada apua nopeasti kouluarjessa ja siihen käynnissä oleva hanke antaa mahdollisuuden. Osallistumista tukevia asioita voidaan kokeilla ja muuttaa.

– Kouluissa tarvitaan moniammatillista osaamista opettajien lisäksi. Se mahdollistaisi paremmin muun muassa sen, että opettajat voisivat keskittyä ydinosaamiseensa eli opettamiseen.

Kuvat auttavat oppimaan

Monet lapset oppivat ja hahmottavat asioita paremmin esimerkiksi kuvien kautta. He ovat tottuneet kuviin jo varhaiskasvatuksen puolella, jossa päivätoiminta esitetään usein myös kuvien avulla. Myös koulumaailmassa lap-

set hyötyisivät kuvien käytöstä.

Horttana onkin tuonut kuvia osaksi koulun arkea. Kuvat pilkkovat koulupäivän osiin ja helpottavat siten lasta hahmottamaan, mitä päivä pitää sisällään.

Lapsella, jolla on esimerkiksi kielellisiä vaikeuksia, voi olla haasteita itsesääteilyssä, työmuistissa tai tarkkaavaisuudessa. Kuvat auttavat häntä tehtävien ja sääntöjen ymmärtämisessä.

– Satakunnan alueella yhtenäisten Boardmaker-kuvien käyttö varhaiskasvatuksesta kouluun, on tärkeää. Näin lapsella säilyy yhtenäinen ”kieli” myös nivelvaiheiden yli. Vaikka ympäristö vaihtuu, tutut kuvat ja niihin liittyvien toimintojen sisältö säilyy. Auttan kouluja asiassa.

”Meidän aikuisten pitää pystyä luomaan jokaiselle lapselle ja nuorelle sellaiset olosuhteet, joissa oppiminen on mahdollista.”

TOIMINTATERAPEUTTI MARIKA HORTTANA

Kun oppilaat saavat apua oppimiseensa, tuo se uudenlaista rauhaa myös luokkatilanteeseen ja opettajan työhön.

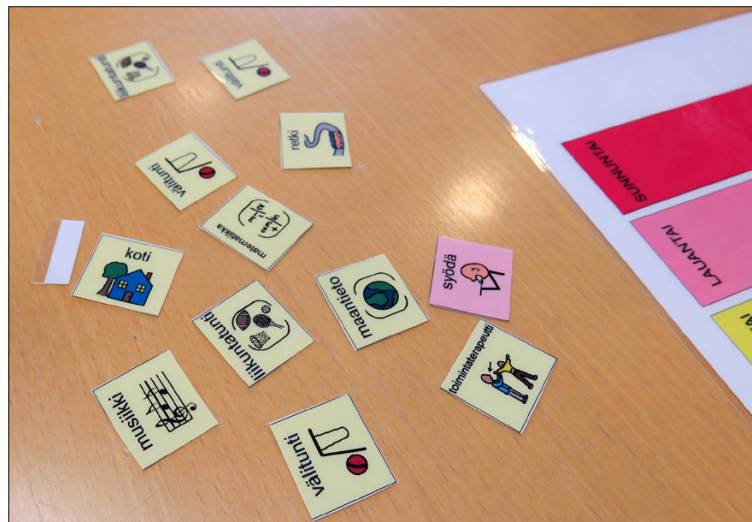
Yhtenäiset toimintamallit

Toimintaterapeutin käyttämiä apuvälineitä voivat olla kuvien lisäksi muun muassa erilaiset apuvälineet kuten kynätuet, painotuotteet tai vaikkapa kuulosuojaimet.

– Esimerkiksi ääniyliherkän oppiminen voi parantua oleellisesti kuulosuojainten avulla. Joillekin esimerkiksi ilmastointilaitteiden humina on iso keskittymistä häiritsevä asia.

Toimintaterapeutti Marika Horttanan mukaan kaikki lapset ansaitsevat mahdollisuuden saada juuri sitä apua,

Kuvien käyttö on yleistä varhaiskasvatuksen puolella. Lasten siirtymässä koulumaailmaan häviävät kuvat käytöstä. Monelle lapselle niistä on kuitenkin suurta apua muun muassa oppimisessa.

Monet toimintaterapeutin käyttämät apuvälineet ovat olleet käytössä jo pitkään muun muassa erityiskouluissa. Nyt välineistöä ja niistä saatavaa hyötyä pitäisi laajentaa myös tavallisten koulujen saataville. Usein esteeksi muodostuu kuitenkin raha.

– Pitkässä juoksussa oppimisen kehittämiseen ja parantamiseen sijoitetut rahat maksavat itsensä takaisin, Horttana vakuuttaa.

Horttana muistuttaa, että koulussa opittuja toimintamalleja tulee toteuttaa myös kotona.

– Jos toimintamallit ovat ristiriidassa, ei niistä ole hyötyä. Esimerkiksi kuvat ovat hyvä apuväline myös kotiarjessa.

Pienillä muutoksilla apua

Horttanan lukuvuosi on käynnistynyt eri kouluissa tehtävien alkukartoitusten merkeissä. Hän viettää noin viikon kerrallaan yhdessä koulussa.

– Opettajat ovat ottaneet minut hyvin vastaan. Olemme käyneet keskusteluita ja päässeet tekemään jo joitakin käytännön muutoksiakin.

Muutoksia on lähdetty rakentamaan muun muassa ympäristöä eli luokkahuonetta järjestämällä, avustajan ohjauksella ja apuvälineitä kokeilemalla.

Oppimisen näkökulmasta istuma-asennolla ja muulla ergonomialla on iso vaikutus. Pienet

kin muutokset voivat auttaa koko luokan hallinnassa.

– On hienoa nähdä, että opettaja voi tehdä omaa työtään antamiensa menetelmien avulla ja lapset pystyvät oppimaan. Se on isoin kiitos tässä työssä, Horttana toteaa.

”Kouluissa tarvitaan moniammatillista osaamista opettajien lisäksi.”